

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

„UČÍME SE TÍM, ŽE VĚCI DĚLÁME“

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika zařízení	4
3. Cíle výchovně- vzdělávací práce	4
4. Formy vzdělávání	5
5. Obsah vzdělávání	5
6. Délka a časový plán vzdělávání	16
7. Podmínky pro činnost žáků se speciál. vzdělávacími potřebami	17
8. Materiální podmínky	17
9. Personální podmínky	17
10. Ekonomické podmínky	18
11. Podmínky ochrany a bezpečnosti zdraví	18
12. Podmínky přijímání uchazečů	18
13. Přílohy	19

Identifikační údaje

<u>Název vzdělávacího programu:</u>	Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
<u>Motivační název:</u>	Učíme se tím, že věci děláme.
<u>Předkladatel:</u>	Základní škola Ústí nad Labem, Vojnovičova 620/5, p.o.
<u>Kontakty:</u>	
Tel.:	475 669 141
Fax:	475 603 401
E-mail:	zsvojnovicova@iol.cz
Web:	www.zsvojnovicova.cz
Právní forma:	příspěvková organizace
IČO	44555202
<u>Zařazení do sítě škol:</u>	
IZO	116 900 113
RED-IZO	600085546
Číslo jednací:	1/09-10
Ředitel školy:	Mgr. Jana Linhartová
Koordinátor ŠVP:	Nataša Blašková
Zřizovatel:	Statutární město Ústí nad Labem Velká Hradební 8

ŠVP ZV byl projednán školskou radou dne 1. 9. 2007

Za školskou radu
Luboš Mareček

ŠVP ZV nabývá účinnosti dnem 1. září 2008

Razítko školy

.....
Mgr. Jana Linhartová
ředitelka školy

1. Charakteristika zařízení

Výchovně vzdělávací činnost žáků se uskutečňuje ve školní družině, která je součástí základní školy Vojnovičova. Od letošního školního roku je pavilon školních družin budován v prostorech školy Paprsku (odloučené pracoviště základní školy). Dříve zde bylo pouze oddělení jedno a to žáků z Paprsku, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V letošním roce je zde oddělení 5. Jedno oddělení žáků z přípravného ročníku, 2 oddělení žáků ze základní školy, 1 oddělení žáků Paprsku a 1 oddělení kombinované žáky Paprsku a žáky 3. ročníku základní školy. ŠD si vytváří vlastní ŠVP podle konkrétních místních podmínek.

2. Cíle výchovně vzdělávací činnosti

- rozvoj osobnosti žáka
- získání všeobecného přehledu
- umět využívat získané poznatky v praxi
- ochrana fyzického, duševního a sociálního zdraví
- upevňování hygienických a samoobslužných návyků

Naplňování cílů výchovně vzdělávacím programem směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Rozvíjené kompetence

Kompetence k učení

- dokončí započatou práci
- umí zhodnotit své výkony
- klade si otázky a hledá odpovědi
- získané vědomosti dává do souvislostí
- vědomosti uplatňuje v praxi

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje správná a chybná řešení
- hledá nová řešení
- snaží se řešit sám nebo ve spolupráci krizové situace
- všímá si dění a problémů
- nenechá se odradit neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení

Kompetence komunikativní

- souvislými větami formuluje myšlenky, otázky a odpovědi
- naslouchá druhým
- vyjadřuje své pocity řečí, gestem mimikou
- rozvíjí slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

- je odpovědný za své chování
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- je tolerantní k odlišnostem jiných
- respektuje zájmy druhých
- dokáže požádat o pomoc nebo si poradit
- vnímá a dokáže se postavit proti nespravedlnosti, agresivitě a šikaně

Kompetence občanské a činnosti

- uvědomuje si svá práva a povinnosti
- chová se odpovědně k sobě i druhým
- dbá o své zdraví a bezpečí
- odhaduje rizika svého jednání
- vnímá krásy přírody a pečuje o ni
- zapojuje se i do veřejně prospěšných aktivit

Kompetence pracovní a trávení volného času

- umí si vybrat zájmovou činnost
- dokáže se zapojit a uplatnit v kolektivu
- své zájmy rozvíjí v individuálních a skupinových činnostech
- plánuje, organizuje, řídí a hodnotí jednoduché činnosti
- používá bezpečné materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času

3. Formy výchovně vzdělávací činnosti

Pravidelná – každodenní činnost přihlášených žáků v ŠD, v zájmových útvarech zřizovaných ŠD

Příležitostná - besídky, vystoupení, výlety, exkurze, kulturní akce, sportovní soutěže, přednášky (zúčastnit se mohou i nedružinové děti, rodinní příslušníci)

Spontánní – ve ŠD jsou zahrnuty do denního režimu (ranní činnosti, odpolední klidové činnosti) a jsou pro přihlášené žáky.

4. Obsah výchovně vzdělávací činnosti

Obsahem ŠVP školní družiny vychází z rámcově vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, z tematického celku **Člověk a jeho svět**.

1. Místo, kde žijeme

NÁŠ DOMOV

U nás doma

Vyprávíme si o životě naší rodiny
Porovnáváme režim dne během týdne v rodinách
Skládáme puzzle z fotografií nebo obrázků rodin.
Kreslíme, malujeme a vyrábíme koláž o tom, jak trávíme náš společný čas s rodiči.

Náš dům

Vyprávíme si o našem domě nebo bytě.
Kreslíme plánek (půdorys) domu nebo bytu s rozvržením pokojů.
Popisujeme z čeho se staví dům a z jakých materiálů je jeho zařízení.
Hrajeme hru na rozvoj hmatu – popisujeme vlastnosti různých materiálů.
Stavíme dům ze stavebnicových dílů.
Navrhujeme – kreslíme, malujeme, modelujeme dům ve kterém bychom chtěli bydlet.
Vyrábíme pokojíček pro panenky z krabice od bot.

NAŠE MĚSTO

Město, v němž žijeme

Prohlížíme si mapu našeho města, orientujeme se v okolí, putujeme na určené místo.
Vyprávíme o známých místech, která jsme navštívili s rodiči a kamarády (Větruše, ZOO, hrad Střekov, Vaňovské vodopády...)
Vyhledáváme zajímavosti na vycházkách – budovy, hřiště, sochy.
Hrajeme hru „Proved' kamaráda naším městem“.
Hledáme ve školní knihovně a na internetu historické obrázky a fotografie města.
Přemýšlíme o tom, jak město vypadalo v minulosti a jak bude asi vypadat v budoucnosti.
Kreslíme, malujeme, vyrábíme koláž „Město snů“.

Úřední instituce

Seznamujeme se s prací městského úřadu, obřadní síň, pošty, knihovny atd.
Navštívujeme některé z institucí města.
Hrajeme si na poštu, lékárnu apod.

Bez čeho město nefunguje

Vyprávíme si o práci policie, záchranné služby, hasičů...
Jdeme na exkurzi do hasičské zbrojnice, do nemocnice, do knihovny...
Vyhledáváme služby ve městě (restaurace, kadeřnictví, čistírna, obchody...)
Nakupujeme na vycházce v obchodě suroviny na pohoštění.
Besedujeme na téma „Ten dělá to a ten zas tohle“.
Zjišťujeme co musíme umět pro výkon zvoleného povolání.
Kreslíme „Čím budu až budu velký“.
Hrajeme hru na procvičení paměti „Šel jsem do obchodu a ...“
Soutěžíme v pexesu „Povolání a nářadí“.

Ochránci pořádku

Besedujeme o práci příslušníků policie a o porušování zákona a o tom, jak trestnému jednání (krádež, přestupky) předcházet.

Navštívujeme dopravní hřiště a besedujeme s policistou o bezpečnosti na komunikacích.

Soutěžíme ve znalostech dopravních předpisů pro chodce a cyklisty.

Hrajeme si domino – dopravní značky.

Trénujeme správné chování na komunikacích na vycházkách v okolí školy.

Kreslíme křídami na asfalt silnici s dopravními značkami.

Soutěžíme v jízdě zručnosti na kole, koloběžce.

Na poště

Vyrábíme si dopisní obálku (pohled, pozvánku na besídku) a píšeme adresy.

Kupujeme známku, hledáme poštovní schránku a odesíláme poštu. (dopis pro spolužáka, který se odstěhoval)

Hrajeme si na doručovatele a na vycházce hledáme dům podle adresy.

Prohlížíme si alba se známkami.

Navrhujeme známky s motivem našeho města.

Obchody

Povídáme si co kupujeme v konkrétním obchodě.

Vybarvujeme omalovánky s obrázky obchodů.

Vystřihujeme obrázky zboží a přiřazujeme k obchodům.

Modelujeme (barvíme) z keramické hlíny různé druhy zboží a hrajeme si na obchod.

Poznáváme peníze a jejich hodnotu.

Knihovna

Navštívujeme školní knihovnu a pobočku dětské městské knihovny.

Besedujeme s knihovnicí a spisovateli a ilustrátory knih pro děti.

Předčítáme si vzájemně z oblíbených knih..

Vyrábíme loutky a hrajeme s nimi pohádky a příběhy.

Soutěžíme v družstvech v pohádkovém kvízu a hádankách.

Jsme básníky, zpěváky a novináři

Vymýšlíme krátké příběhy a básničky s ilustracemi a vytvoříme z nich knihu.

Vyrábíme ruční papír.

Vyhledáváme příběhy, pohádky, články, básničky na dané téma – nácvik pásma na besídku.

Navštívujeme tiskárnu Severotisku nebo redakci regionálních novin.

Vyrábíme pozvánky na besídky pro rodiče.

Účastníme se soutěže „Super star“.

Kam za zábavou

Vyprávíme o divadlech, kinech a sportovních zařízeních, která jsme navštívili.

Besedujeme o nabídce těchto zařízení a o společenském chování v nich.

Navštívíme divadelní, filmové představení a sportovní zařízení (kuželna, bazén aj.) podle výběru dětí.

Sportujeme na družinové olympiádě – podzimní, zimní a jarní část.

Pořádáme sportovní dny.

Cestujeme po našem městě

Organizujeme besedu o MHD v Dopravním podniku města.
Hrajeme hru „LOTO“ – přiřazování dopravních prostředků.
Seznamujeme se s vlakovým a autobusovým nádražím a jejich jízdními řády.
Soutěžíme ve výtvarné soutěži „Dopravní prostředek pro budoucnost“.
Hrajeme si na řidiče, průvodčí a cestující v různých dopravních prostředcích.

Naše město- naše vzdělání

Seznamujeme se s naší školou podle plánu a zjišťujeme, kde se nacházejí odborné pracovny a kabinety.
Besedujeme s nepedagogickými zaměstnanci školy o jejich práci.
Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje.
Zjišťujeme, co se nám na naší škole líbí a co bychom si přáli změnit.
Vyprávíme o typech škol – příprava na budoucí povolání.
Hrajeme hru „Čím budu až vyrostu“.
Podílíme se na výzdobě ŠD a prostor školy.

Historie našeho města

Navštěvujeme Muzeum města Ústí nad Labem, prohlížíme si vystavené předměty.
Posloucháme výklad o historii města (projekt pro školy Muzeum na kolečkách).
Vyhledáváme, čteme a kreslíme pověsti z našeho regionu.
Hledáme a navštěvujeme místa, kde k událostem podle pověstí došlo.
Seznamujeme se s logem a znakem města a jeho historickými památkami.
Kreslíme zážitky z výletu.

Václav - patron České republiky (28.září)

Pořádáme výlet do Prahy k Myslbekově jezdecké soše sv. Václava na Václavském náměstí.

Dušičky versus halloween (1. a 2. listopad)

Vyřezáváme dýně.

Čas vánoční nastal

Besedujeme o církevním a dnešním adventu.
Vyrábíme adventní kalendář, věnec, vánoční ozdoby a drobné dárky.
Sestavujeme pásmo básní a písní na vánoční besídku, vyrábíme Betlém.
Připravíme si vánoční posezení s ukázkami vánočních zvyků a obyčejů.
Navštívíme vánočně vyzdobené město a výstavu betlémů.

Masopust

Vyprávíme si, co jsou masopustní zvyky.
Vyrábíme masky a pořádáme masopustní karneval.
Zúčastňujeme se sobotního výletu na masopustní průvod (pivovar Velké Březno, skanzen Zubrnice).

Jaro je tady

Vyrábíme Morénu, k „vynášení zimy“, vyhledáváme další tradice a zvyky k vítání jara, učíme se básničky a písničky o jaru.
Zdobíme družinu a prostory školy tradičními předměty, které si samy vyrobíme.

Velikonoce

Seznamujeme se s knihou České zvyky a obyčeje (Albatros, edice OKO).

Porovnáváme, jak se velikonoce slavily v minulosti a dnes.

Barvíme a zdobíme vajíčka, pleteme pomlázky a učíme se koledy a říkadla.

Navštívujeme velikonoční trhy ve městě.

Slet čarodějnic

Vyhlašujeme „čarodějnický rej“ v maskách a organizujeme soutěže pro zvané.

Soutěžíme ve výrobě čarodějnic s různých materiálů.

Připravujeme táborák s pálením čarodějnic a opékáním vuřtů.

NAŠE REPUBLIKA

Zajímavá místa v okolí města

Prohlížíme turistické mapy ČR a vyprávíme ostatním o místech, které jsme navštívili.

Vyrábíme nástěnku z pohledů, fotografií a map z důležitých míst okolí města.

Učíme se číst v mapě a určovat světové strany.

Vybíráme si ze seznamu zajímavých míst to, které navštívíme na výletě.

Výtvarně znázorňujeme zážitky z výletů.

Soutěžíme ve vlastivědném testu.

Besedujeme o Praze, čteme Staré pověsti pražské (Adolf Wenig).

NÁŠ SVĚT

Všude někdo žije, každý má někde domov

Prohlížíme glóbus, vyhledáváme a poznáváme světadíly, oceány, moře, státy

Vyhledáváme informace v atlasech a encyklopediích o živém i neživém světě.

Kreslíme obrázky z prázdnin a dovolených a přiřazujeme je k mapám států.

Čteme si pohádky a příběhy jiných národů.

Připravíme si ovocný salát z cizokrajných druhů ovoce.

2. Lidé kolem nás

RODINA

Rodiče a sourozenci

Vyprávíme si o povolání rodičů, pantomimicky předvádíme a kreslíme.

Výtvarně zobrazujeme svoje rodiče a sourozence.

Besedujeme o zvycích naší rodiny a o pravidlech, která dodržujeme.

Babička a dědeček

Povídáme si o prarodičích.

Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.

Kreslíme naši rodinu při společných oslavách a svátcích.

KAMARÁDI

Moji kamarádi

Seznamujeme se navzájem s kamarády a besedujeme o kamarádství.

Vyrábíme drobné dárky pro kamarády.

Malujeme portréty našich vrstevníků a vyrábíme z nich nástěnku „Poznááš se?“

Hrajeme společenské hry zaměřené na poznávání spolužáků podle určitých vlastností.

Každý z nás je jiný

Besedujeme o lidech, kteří mají nějaký handicap a možnostech, jak jim pomáhat.

Zkoušíme se vcítit do role neslyšícího, nevidomého, tělesně postiženého... ve společenských hrách.

Povídáme si o bezpečném chování a předcházení úrazům – kreslíme plakáty.

Soutěžíme v družstvech ve hře „Co by, kdyby“.

Učíme se toleranci a pořádku

Hledáme ve svém okolí věci a osoby, které můžeme pochválit a ocenit a napíšeme o nich do školního časopisu.

Učíme se správnému chování, uspořádáme anketu Fair play.

Zapojíme se do pomoci starším lidem (venčení psů, nákupy).

Besedujeme o plýtvání, ochraně majetku a šetření životního prostředí.

Učíme se pořádku, sebeobslužné práci, toleranci, pomoci druhým.

SVÁTKY A OSLAVY

Každý den má někdo svátek

Vyrábíme kalendář podle jmen spolužáků a zapisujeme do něj i narozeniny.

Zjišťujeme původ jmen u osobností, které je nosili.

Karneval

Tvoříme pozvánky a plakáty na karneval.

Vyrábíme masky a doplňky k nim.

Uspořádáme výstavu karnevalových masek ve vestibulu školy.

Malujeme zážitky z karnevalu.

Den učitelů

Vyhledáváme informace o J. A. Komenském.

Uspořádáme anketu o učitelském povolání mezi učitelkami na druhém stupni.

Den matek, MDŽ

Vypisujeme soutěž na téma „Moje maminka“ (básničky, vyprávění, malování).

Vyrábíme drobné dárky a přání ke Dni matek.

Připravujeme besídku pro maminky s předáním dáreků.

Den dětí

Vyhlašujeme „Odpoledne oblíbených činností“ a vybíráme si z nabídky.

Připravujeme soutěže pro ostatní oddělení nebo jinou družinu.

K LIDEM SE MUSÍME UMĚT CHOVAT

Kouzelná slovíčka

Besedujeme o „kouzelných“ slovech a hrajeme dramatizaci příběhů s těmito slovy. Vyhledáváme vhodné obrázky a fotografie a vymýšlíme k nim příběhy s „kouzelnými slovíčky“.

Jazyk potřebuje procvičit

Procvičujeme jazykolamy, učíme se dechová cvičení. Vyhledáváme rýmy (rytmus, melodii) říkadel a básniček.

Společenské chování

Prohlížíme si knihy o společenském chování. Besedujeme o vhodném a nevhodném chování v různém prostředí a situacích. Hrajeme scénky na procvičování správných návyků společenského chování (v divadle, v dopravních prostředcích, v restauraci, muzeu a na výstavě,...). Navštívíme divadelní představení nebo koncert.

Sdělovací prostředky (médiá) okolo nás

Připravujeme vědomostní soutěže pro mladší spolužáky – kvízy, filmové hádanky... Posloucháme rádio, pořady pro děti a kreslíme podle nich obrázky. Uspořádáme výstavu z výrobků, přispějeme do školního časopisu, navštívíme učebnu výpočetní techniky.

Pozor na cizí lidi

Nacvičujeme na modelových situacích správné chování, zejména přivolání pomoci. Besedujeme o šikaně mezi dětmi. Učíme se zacházet s číslem 158.

3. Lidé a čas

ROK, MĚSÍC, TÝDEN, DEN

Kalendář je naše pomůcka

Seznamujeme se s kalendářem a učíme se poznávat pojmy den, týden, měsíc, rok. Vytváříme si vlastní kalendář s obrázky jednotlivých měsíců. Učíme se plánovat program na jednotlivé dny v týdnu podle zásad správného životního stylu.

Čas nedoženeš

Přineseme si a prohlédneme si různé stroje na měření času. Vyrábíme si vlastní hodiny s pohyblivými ručičkami. Procvičujeme si určování správného času během celého dne. Besedujeme o správnosti dodržování denního režimu (dochvilnost, zábava, povinnost...) Vyprávíme si o přísloví „Přesnost je ctnost králů“. Seznamujeme se s časovými pásmy na zeměkouli, využíváme atlas a globus.

JAK SE MĚNÍ LIDÉ

Od dětství po stáří

Prohlížíme si přinesené fotografie od nejranějšího věku až po současnost a chronologicky je řadíme do fotoalb.

Besedujeme o tom, co člověk může v jednotlivých věkových obdobích zažít.

Vyprávíme si naše nejzajímavější příhody ze života a malujeme je.

Povídáme si o tom, že v každém věku potřebují lidé pomoc ostatních lidí. (děti od rodičů, rodiče ve stáří od dětí).

JAK SE MĚNÍ VĚCI, BUDOVY, OBEC

Změny města

Vyhledáváme v knihách o historii města, jak domy a ulice vypadaly dříve a na vycházkách tato místa vyhledáme.

Prohlížíme si kroniku školy a družiny, zjišťujeme jaké akce škola pořádala v minulosti.

Zjišťujeme historii naší školy.

Prohlížíme si staré knihy a učebnice, které se používaly v minulosti.

Domácnost dříve a dnes

Besedujeme o vybavení domácnosti dnes a dříve (nábytek, spotřebiče, móda...)

Navštívujeme skanzen Zubrnice, hrad Střekov a zámek ve Velkém Březně.

Putování časem

Čteme úryvky z knížek, které nám přibližují život v minulosti a porovnáme je s informacemi od rodičů a prarodičů.

Srovnáváme život v jednotlivých dobách historie lidstva a diskutujeme o tom, jak se život vyvíjel.

Stavíme hrady a budovy z krabiček, vymýšlíme a zhotovujeme k nim erby, městské znaky a domovní znamení.

Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky jazykolamy.

Seznamujeme se se spisovateli, básníky a ilustrátory pro děti.

Řemesla a zaměstnání

Vyprávíme si o tom, jak se lidé živili dříve a dnes.

Hledáme rozdíly mezi řemeslem a zaměstnáním.

Pantomimicky znázorňujeme řemesla a zaměstnání.

Malujeme „Čím bych chtěl být až vyrostu“.

Zkoušíme zhotovit některý z řemeslných výrobků z různých materiálů (dřevo, sláma, drát, keramická hlína, textil...)

4. Rozmanitost přírody

VŠECHNO, CO JE KOLEM NÁS

Rostliny

Pozorujeme a poznáváme přírodu na vycházkách.
Poznáváme stromy, rostliny, byliny a keře.
Zakládáme herbář známých a léčivých rostlin.
Učíme se používat klíče a atlasy k poznávání druhů rostlin, zvířat a ptáků.
Stavíme na zahradě a v lese příbytky z přírodnin.
Upevňujeme zásady správného chování a ochrany přírody.
Sbíráme a lisujeme listy a květy na koláže.

I v družině můžeme mít kousek přírody

Přinášíme do družiny pokojové květiny a poznáváme je.
Pěstujeme a staráme se o přinesené květiny.
Sejeme řeřichu a osení jako výzdobu na velikonoce.
Pozorujeme klíčení semen hrachu a fazole.
Vytváříme leporelo na téma „Jak rostou naše sazeničky“.
Hrajeme hru „Vymysli nejvíce přírodnin na dané písmeno abecedy“ a „Poznej rostliny podle vůně, chuti nebo hmatu“.
Vytváříme výtvarné koláže z přírodnin a zdobíme jimi prostory družiny a školy.

Zvířata

Učíme se poznávat druhy zvířat a zařazovat je do živočišných skupin.
Navštívíme ZOO v Ústí nad Labem a v Děčíně a prodejnu zverimexu.
Besedujeme o chovatelství.
Navštívíme psí útulek na Severní terase.
Hrajeme hry „Na jaké myslím zvíře“, „Přiřad' zvíře ke správnému obydlí“, pexesa, loto.
Čteme, vyprávíme a dramatizujeme příběhy a pohádky o zvířatech.
Seznamujeme se s bajkami četbou a kreslíme je.
Modelujeme zvířata z keramické hlíny a uspořádáme výstavku.
Pozorujeme volně žijící ptáky v přírodě, v zimě je přikrmujeme.
Soutěžíme ve skládání puzzlí zvířat.
Zajímáme se o planetu Zemi a chráněné živočichy a rostliny.

Kameny a mušle

Hledáme a poznáváme v přírodě některé kameny.
Vyrábíme šperky z kamínků a drátků, sádrové odlitky z mušlí, malujeme na oblázky...

ZMĚNY V PŘÍRODĚ BĚHEM ROKU

Besedujeme o ročních obdobích, sledujeme změny v přírodě, život zvířat, přiřazujeme k ročním obdobím měsíce.

Jaro

Pozorujeme probouzející se přírodu na vycházkách v okolí školy.
Všímáme si prvních rostlin a učíme se je určovat.
Povídáme si o mláďatech a kreslíme je.
Vyrábíme z mladých proutků píšťalky a proutěné ozdoby.
Pozorujeme práci na zahradě a na poli, navštívíme skleník v zahrádkářství nebo trhy.

Léto

Uspořádáme turistický výlet na zajímavé místo podle turistických značek.
Pozorujeme jak rostliny zrají na zahradách a na polích.
Připravujeme ovocný salát apod. z prvních jahod a třešní.

Podzim

Pozorujeme zbarvující se přírodu, stromy, květiny a ovoce, které dozrává.
Vyprávíme si o zvířatech, jak se připravují na zimu a malujeme je.
Vyrábíme a pouštíme draky.
Sbíráme kaštiny a žaludy a vyrábíme z nich zvířátka.

Zima

Pomáháme zvířatům a ptákům přežít zimu.
Pozorujeme stopy zvířat a poznáváme je.
Porovnáváme jaká je příroda v zimě a v ostatních ročních obdobích.

O počasí, podnebí a vodě

Vyhledáváme pranostiky o přírodě a vysvětlujeme si jejich význam.
Dáváme si různé hádanky.
Povídáme si podle čeho se předpovídá počasí.
Vyprávíme si o vodě, o významu pro život, o skupenstvích vody, vysvětlujeme si koloběh vody v přírodě.
Provádíme pokusy s vodou v různém skupenství.

OCHRANA PŘÍRODY

Ochranáři přírody

Pozorujeme čistotu a úpravu okolí školy při vycházkách.
Učíme se třídit odpad do kontejnerů a mapujeme jejich umístění.
Besedujeme o tom, jak člověk a jeho činnost poškozuje životní prostředí.
Vyhledáváme v tisku a na internetu informace o živelných katastrofách způsobených přírodou a člověkem.
Diskutujeme jak lze neštěstím předcházet a jak při nich pomoci.
Vyprávíme si o rozmanitosti přírody v různém prostředí a na celém světě.

Cesta do pravěku

Prohlížíme si knihy se zvířaty a pravěkou přírodou a vývojem živočišného druhu.
Vyrábíme dinosaury z Pet lahví a kašírujeme je.
Shlédneme příběh „Cesta do pravěku“.
Navštívíme planetárium v Teplicích a besedujeme o vesmíru.

5. Člověk a jeho zdraví

POZNÁVÁME SVÉ TĚLO

Jak fungujeme

Vyhledáváme v knihách a encyklopediích zajímavé informace o tom, jak funguje lidské tělo. Obkreslujeme siluetu spolužáka a zakreslujeme nebo dolepujeme lidské orgány.

Hrajeme hru „Hlava, ramena, kolena, palce“.

Vyrábíme si osobní kalendář hmotnosti a výšky a porovnááme ho v průběhu roku.

Posloucháme echokardiografem tlukot srdce.

Shlédneme naučný pořad o lidském těle (Byl jednou jeden život).

PEČUJEME O SVÉ ZDRAVÍ, CO NÁM ŠKODÍ A PROSPÍVÁ

Jak zůstat zdravý

Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu.

Povídáme si o různých sportovních aktivitách.

Učíme se nové pohybové hry, vymýšlíme si soutěže, radujeme se z pohybu.

Vystříhujeme „oblékač panenky“ a správně je oblékáme pro různé příležitosti.

Zásady správné hygieny

Kontrolujeme běžnou denní hygienu a oblečení, zajímá nás, které hygienické přípravky doma používáme.

Besedujeme o osobní hygieně a zásadách při jejich dodržování.

Jídelníček

Besedujeme o zdravé výživě a pitném režimu.

Sestavujeme a vyrábíme týdenní jídelníček (jídelní lístek), doplňujeme nakreslenými a vystříhanými obrázky potravin.

Hrajeme smyslové hry na poznávání zeleniny a ovoce, koření apod.

Připravujeme si zdravou svačinku ve školní kuchyňce (salát, pomazánku...).

Učíme se rozpoznat jedovaté a nebezpečné rostliny a houby, využíváme atlasy.

Dodržujeme pitný režim.

Zjišťujeme z obalů potravinových výrobků jejich složení a besedujeme o bio potravinách

Učíme se rozlišovat rostlinnou a živočišnou stravu.

Jsem nemocný

Povídáme si o nemocech, léčbě, prevenci a bezpečném chování, předcházení úrazům.

Učíme se ošetřovat drobná zranění s využitím přenosné lékárničky (vybavení).

Hrajeme si na lékaře a pacienty a při vycházce zjišťujeme, kde se nachází nemocnice, zdravotní středisko, pohotovost, vyjmenováváme různá oddělení.

Učíme se znát a používat číslo 155.

Co opravdu škodí

Vyprávíme si o zneužívání alkoholu, nikotinu a drog.

Učíme se na modelových situacích odmítnout cigaretu, alkohol, drogu. (Umím říct ne“).

Besedujeme s odborníkem o návykových látkách a bezpečném chování při setkání s použitými injekčními jehlami apod.

Příroda léčí

Prohlížíme si atlas léčivých rostlin a povídáme si o jejich významu.

Vaříme si čaj z různých bylin a uspořádáme ochutnávku.

Vyprávíme si o způsobech léčení v minulosti bez lékařů a lékáren.

Zuby potřebují naši péči

Povídáme si o péči o chrup.

Besedujeme se stomatologem o správné technice péče o zuby.

POBYT VENKU NÁS OTUŽUJE

Příroda je naše tělocvična

Chodíme ven za každého počasí (není špatné počasí, jen špatné oblečení).

Učíme se orientaci v přírodě, ověřujeme si znalosti o neživé i živé přírodě.

Sportujeme při každém pobytu venku, organizujeme atletický trojboj, vyhodnocujeme a odměňujeme nejlepší sportovce.

Uspořádáme ukázkou sportovních dovedností žáků – karate, moderní gymnastika, tanec...

Chodíme sáňkovat, bobovat, bruslit, plavat, na pochody, do lesa podle ročního období.

Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Průřezová témata základního vzdělávání

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

6. Délka a časový plán

ŠVP školní družiny je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu (1. - 3. roč.) a obsahuje výběr činností, ze kterých si vychovatelky vybírají podle aktuálního složení žáků v oddělení. Jednotlivé činnosti zahrnují náměty pro pravidelnou činnost podle týdenní skladby zaměstnání i pro příležitostné akce. Konkrétní činnosti jsou upřesněny v časovém plánu na jeden školní rok.

7. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se SVP je poskytována podpora v oblasti

personální – dostatečné personální zajištění aktivit (vychovatelka, asistentka i rodiče), pedagogickým pracovníkům je umožněno odborné proškolení s ohledem na druh postižení či znevýhodnění

technické – bezbariérový přístup;

materiální – vybavení speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami;

organizační – forma integrace

a) individuální – v oddělení žáků základní školy

b) skupinová – oddělení žáků Paprsku

V oddělení žáků z Paprsku je též nižší počet žáků a dle potřeby pomoc asistentky. Činnost je zaměřena na dostatek relaxace po vyučování, pohybu venku a rozvoj sociálních dovedností. Všechny aktivity žáků jsou přizpůsobeny věku a speciálně vzdělávacím potřebám. Vykonávají je dobrovolně, na základě vzbuzeného zájmu a motivace, měly by jim přinášet kladné emoce, radost a uspokojení. Vychovatelka úzce spolupracuje s třídní učitelkou, rodiči žáka výchovnou poradkyní a psychologem při řešení problémů s chováním žáků. Pro žáky **mimořádně nadané** jsou zajištěny aktivity náročnější, zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce a emocionální inteligence.

8. Materiální podmínky

Oddělení mají třídu rozdělenou na část herní a část pracovní. Všechna oddělení nemají ještě stabilní umístění. Dvě oddělení mají zatím dočasné. Již v letošním roce se začne s plánovanými úpravami. Počtu dětí neodpovídají ani prostory šaten a sociálního zařízení a dostatečné vybavení nábytkem. Úpravy se chystají také v letošním roce. Vybavení hračkami, hrami, pomůckami a potřebným materiálem je doplňováno průběžně a dostatečně. Školní družina má podle potřeb k dispozici i tělocvičnu, keramickou dílnu, počítačovou učebnu, kuchyňku, knihovnu, hřiště a zahradu, která je hned u budovy Paprsku. Obědy jsou zajištěny ve školní jídelně základní školy. Žáci Paprsku docházejí, ale i zde je plánován bezpečnější přechod.

9. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťuje 5 kvalifikovaných vychovatelek a asistentka. Vychovatelky mají specializaci v činnostech hudební, tělovýchovné, pracovní a výtvarné. Dvě vychovatelky vedou kroužek Dovedných rukou pro žáky ŠD. Chystáme do budoucna i jiné kroužky společné pro žáky ze základní školy a Paprsku. Povinností pedagogických pracovníků je dále se vzdělávat v akreditovaných kurzech a samostudiem. Pedagogický sbor je schopný týmové práce, vstřícné komunikace a spolupráce s rodiči žáků, učiteli a ostatními spolupracovníky. Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o činnosti ŠD a zapojují se do různých aktivit, jako jsou – besídky, karnevaly, výlety, besedy, sportovní soutěže, projekty (zvláště pak rodiče žáků se SVP). Dle možností někteří vypomáhají i materiálně.

10. Podmínky ekonomické

Provoz i mzdy jsou hrazeny z rozpočtu školy, za činnost ve výchovně vzdělávacím zařízení se vybírá poplatek. Výši poplatku stanoví ředitel školy podle platných předpisů – výše je stanovena ve vnitřním řádu ŠD. Tento poplatek se využívá částečně na provoz zařízení a částečně k nákupu hraček, pomůcek a spotřebního materiálu. Příspěvek na vybrané aktivity může být také čerpán z projektů volnočasových aktivit a občanského sdružení Paprsek dětem.

11. Podmínky ochrany a bezpečnosti zdraví

Ochranu a bezpečnosti zdraví žáků ve ŠD zajišťuje škola jako jeden právní celek ve školním řádu školy. Ostatní podmínky jsou zařazeny ve vnitřním řádu ŠD. Zákonní zástupci žáků musí být prokazatelně (na nástěnce před ŠD) seznámeni s vnitřním řádem ŠD, který je přílohou ŠVP školní družiny. Je nutné zajistit bezpečnost nejen fyzickou, ale také sociální a emocionální.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim (částečně vlastní zdroje, automat na pitíčka, program školního mléka)
- zdravé prostředí užívaných prostorů – podle platných norem
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci (lékárničky)
- praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

- vytvářet pohodu prostředí, příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě účastníků hodnocení v souladu s individuálními možnostmi, dostatečná zpětná vazba
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast účastníků na životě zařízení – plánování činnosti, vlastním podílu na případném řízení a provádění i následném hodnocení

Žáci jsou na začátku, v průběhu i na konci školního roku seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů, her a hraček a jsou soustavně poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole ale i mimo ni. Bezpečnost je také dodržována počtem žáků v jednotlivých odděleních i při režimových momentech. Za počet žáků v oddělení zodpovídá ředitel školy, počty jsou stanoveny ve vnitřním řádu školní družiny.

12. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Tyto podmínky jsou blíže určeny ve vnitřní a organizačním řádu školní družiny, viz příloha. Účast na činnosti školského zařízení a jeho aktivit je založena na dobrovolnosti.

Přílohy

13.1 zápisní lístek

13.2 vnitřní řád školní družiny

13.3 směrnice o úplatě

13.4 organizační a personální zajištění školní družiny

13.5 zájmové útvary školní družiny

13.6 roční plán školní družiny